

Obdobně i zákon č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol, v §36 ukládá zákonnému zástupci dítěte, pěstounovi či občanovi (popř. ústavu) jemuž bylo dítě svěřeno do výchovy dbát, aby docházelo do školy pravidelně a včas. Zákon č.94/1963 Sb., o rodině, hovoří mimo jiné i o povinnosti rodičů důsledně chránit zájmy dítěte, řídit jeho jednání a vykonávat nad ním dohled.

Z výše uvedeného je zřejmé, že osobou jejíž povinností je omlouvat v nutných případech neúčast na vyučování je nepochybně zákonný zástupce (v praxi nejčastěji rodič). Tuto povinnost nelze přenést na ošetřujícího lékaře ani z morálního, ale ani z právního hlediska.

Některé značně účelové výklady v praxi zřejmě vycházejí z ustanovení předmětných výše uvedených vyhlášek (vyhl.č.291/1991 Sb., o základní škole, vyhl.č.354/1991 Sb., o středních školách), které umožňují v určitých odůvodněných případech škole požadovat další doklad zdůvodňující nepřítomnost žáka (vyhl.č.291/1991 Sb., o základní škole, §3 odst.9) : „*Nepřítomnost žáka omlouvá zástupce žáka; V odůvodněných případech může škola požadovat lékařské potvrzení o nemoci žáka či jiný úřední doklad potvrzující důvod nepřítomnosti žáka.*“, vyhl.č.354/1991 Sb., o středních školách, §2 odst.4) : „*Třídní učitel nebo mistr odborné výchovy omluví nepřítomnost žáka při vyučování na základě omluvenky podepsané zástupcem žáka nebo vychovatelem nebo lékařem.*“)

Škole je zde tedy dána možnost, aby se v případě pochybností nespokojila pouze se sdělením zákonného zástupce a požadovala další doložení. V praxi ovšem **musí být žádost o doložení směřována na zákonného zástupce** (nikoli přímo na jinou osobu, např. lékaře), neboť dle příslušných ustanovení **on je tím, který žádá o omluvení či oznamuje nepřítomnost**. Pokud by došlo k omluvení pouze na základě potvrzení podepsaného lékařem dle §2odst.4), č.354/1991 Sb., o středních školách, došlo by postupu v rozporu s předchozími odstavci (2 a 3) téhož paragrafu, které zcela jasně uvádějí, že o omluvení žádá zákonný zástupce. Nelze účelově vyjmout pouze část předmětného ustanovení a tím zásadně změnit smysl celku.

Požadavek školy na doložení lékařského potvrzení zákonným zástupcem však může být nesplnitelný, neboť žádný právní předpis ošetřujícímu lékaři takového potvrzení vystavit neukládá, a tudíž zákonný zástupce nemusí být schopen toto získat. Zde lze nalézt určitou paralelu ve vztahu zdravotnické zařízení - zaměstnanec, kdy zaměstnanec musí prokázat zaměstnavateli důvod důležité osobní překážky v práci ve smyslu §127 zák.č.65/1965 Sb., zákoník práce (takovou překážkou je např. „*vyšetření nebo ošetření ve zdravotnickém zařízení, které nebylo možno zabezpečit mimo pracovní dobu zaměstnance*“). Platné nařízení vlády č.108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony, zrušilo z ústavních důvodů povinnost zdravotnických zařízení vyhotovovat potvrzení o návštěvě pacienta v tomto zařízení. V současné době tedy nemá ani zaměstnanec možnost donutit lékaře k vystavení písemného potvrzení o návštěvě.

V některých právních rozborech, mimo jiné i v předloženém stanovisku MŠMT, které nám bylo Vámi laskavě dáno k dispozici je s odkazem na § 38, zák.č.48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění („*Hrazená péče zahrnuje posuzování dočasné neschopnosti k práci nebo ke studiu ošetřujícím lékařem a posuzování skutečností, které jsou podle § 127 zákoníku práce důležitými osobními překážkami v práci, a obdobné výkony u žáků a studentů.*“) stavěno na roveň postavení žáků či studentů a zaměstnanců. Proto si dovolujeme uvést výše uvedené nařízení vlády, abych upozornili na to, že ani u zaměstnanců neexistuje povinnost lékaře písemné potvrzení vystavit.